No. 1052 Zaterdag 20 Februari 1904. 21ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Fr. Jacobus Johannes Ambrosius Van Baars,

VAN DE ORDE DER PREDIKHEEREN.

Door de genade Gods en de gunst van den Heiligen Stoel

Tit. Bisschop van Theuchira en Apostolisch Vicaris van Curaçao,

Aan de Geestelijken en Geloovigen van zijn Vicariaat,

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Een kostbaar schrijven was voor de geloovigen der geheele wereld de eerste Zendbrief van Zijne Heiligheid Pius X na Zijne verheffing op den Apostolischen Stoel. Z. H. kondigde daarin aan, dat geheel zijn Pontifikaat slechts gewijd zou zijn aan één doel: *alles te herstellen in Christus* (1). Een oogenblik zien wij het vaderhart in diepe droefheid bij een blik op den allertreurigsten toestand der wereld, maar weldra herleeft de hoop en hooren wij reeds met volkomen zekerheid Gods eindoverwinning aankondigen. Het licht zal de duisternis verdrijven, de waarheid zal zegevieren, de goede zeden terugkeeren, de vrede weer heerschen op aarde, als de wereld zich onderwerpt aan God in Christus, en diens heerschappij zich zal uitbreiden over de aarde.

Naar dat verheven doel zal de Opperherder, vertrouwend op Gods krachtige hulp, geheel Zijn bestuur inrichten. Alles in Christus te vernieuwen, opdat Christus alles in allen zij (2) zal het omvangrijk werk wezen, waaraan Hij Zijn krachten en leven belooft te wijden. Maar daarvoor roept Hij ook met aandrang de medewerking in van geheel de Kerk, van alle ledematen zonder onderscheid, van Bisschoppen, Priesters en Geloovigen.

Die bede des H. Vaders mogen wij niet afwijzen. Overtuigd van uw goeden wil durven wij ook op uw steun rekenen, omdat de zaak zoo groot, zoo edel, zoo heilig is. De wereld in Christus te vernieuwen is meewerken tot Christus' verheerlijking.

Dan wilt gij weten, op welke wijze gij aan de inzichten en verlangens van Zijne Heiligheid het best zult beantwoorden? Door Christus eerst te verheerlijken in uw eigen hart met een onberispelijken, christelijken, heiligen levenswandel, want die zware verplichting tot heiligheid rust voor alle anderen op den christen.

Door onze uitverkiezing als christen, door onze opname in Gods Kerk, het Rijk van Christus op aarde, heeft God zelf ons geroepen tot de heiligheid. De Kerk is heilig in haar oorsprong, want haar Stichter is Jesus Christus zelf, de Zoon van den levenden God; heilig is haar voortbestaan, dat de voortzetting is van het verlossingswerk onder Christus, het onzichtbaar Hoofd, en onder het door Hem op aarde wettig aangesteld gezag; heilig is de leiding en de inwerking van den Geest van heiligheid. Heilig is dat Rijk in het doel zijns bestaans, dat de verheerlijking beoogt van God en de heiliging der menschen tot beërving van het Hemelsch Koninkrijk; heilig in zijn verheven leer en geheimen, in zijn goddelijke wetten en voorschriften, in zijn eeredienst en genademiddelen, bovenal in zijn offer van aanbidding en verzoening; heilig in zijn ontelbare ledematen, die bij de beoefening der verhevenste deugden en der Evangelische raden een glans van heiligheid verspreidden, waarvan God zelf getuigenis gaf door een menigte wonderen op hun voorspraak gewrocht.

Wat heeft de Goddelijke Verlosser niet geleden om dat Rijk van waarheid en heiligheid te stichten, waarin wij onze heiligheid zouden bewerken? Welke offers heeft Hij niet gebracht, opdat Hij zelf de Kerk zou verheerlijken, geen vlek of rimpel of iets dergelijks hebbende, maar dat zij heilig zou zijn en onbevlekt? (3)

Gij kent, B. G., het aanbiddelijk geheim der menschwording van Gods Zoon en zijn goddelijk verlossingswerk. God vernedert zich, de gedaante eens dienstknecht aannemende verschijnt Hij in gelijkheid aan menschen (4), Hij komt de zonden der wereld boeten, haar heiligen door zijn bloed en, met de kinderen der menschen verkeeren vele jaren lang, om hun door woord en voorbeeld den weg der heiligheid te leeren bewandelen en zoo een heilig volk te vormen op aarde.

Zijn optreden is als van den Gezondene des Vaders. Hij, de Heilige bij uitnemendheid, predikt een goddelijke leer en een nieuwe zedewet; niet door de oude wet af te schaffen maar door haar te volmaken zal Christus den mensch tot hoogere heiligheid opvoeren.

Boetvaardigheid en zelfverloochening, armoede van geest en dorst naar de gerechtigheid, reinheid van lichaam en ziel, zachtmoedigheid, ootmoed des harten, het verdragen van beleedigingen en het vergeven der vijanden, volmaaktere liefde tot God en den mensch, kinderlijk vertrouwen op de Voorzienigheid, volharding in het godvruchtig gebed en goede werken zijn de verplichtingen, die de goddelijke Meester Zijn leerlingen voorhoudt en ter naleving oplegt. Niet door woorden maar door voortdurende krachtsinspanning, door onze goede werken dagelijks met een eenvoudig hart voor God verricht, zullen wij toenemen in heiligheid. Geen grenzen mogen wij ons derhalve stellen, want ons opwekkend tot heiligheid roept ons de Zaligmaker toe: weest volmaakt gelijk uw hemelsche Vader volmaakt is. (5)

En opdat wij een levend toonbeeld zouden hebben ter navolging en een prikkel om onvermoeid naar hoogere heiligheid te streven, wil Jesus ons op aarde in alles ten voorbeeld zijn. Een voorbeeld, zoo zeide Hij, heb ik u gegeven, opdat gelijk ik u gedaan heb, ook gij zoo zoudt doen. (6) Zoo volmaakt nu was dat goddelijk leven, dat hij zijn bitterste vijanden kon uitdagen: wie uwer zal mij van zonde beschuldigen (7).

En ware Jesus' menschwording, zijn leering en voorbeeld niet genoegzaam om ons te overtuigen van onze grootsche, verhevene roeping en onze strenge verplichting een leven op aarde te leiden het Evangelie van Christus waardig, laat zijn dood dan toonen hoe duren prijs Hij betaald heeft voor de heiliging onzer zielen. Zijn kostbaar leven, reeds zoo vol vernederingen, ontberingen, vervolgingen en lijden brengt Hij ten offer; voor onze zonden sterft Jesus aan het kruis.

Moet hieruit voor ons geen zware verplichting ontstaan om onze zielen te heiligen, die zoo oneindig hooge waarde bezitten, dat God Zijn Zoon in de wereld zendt om haar te redden en te heiligen (8), dat die Zoon zich heiligt om ons te heiligen in de waarheid (9), en Hij zich zelven voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons zou vrijkoopen van alle ongerechtigheid, en zich zou reinigen één volk, ijverig in goede werken? (10) Zou God kunnen toelaten, dat de heiliging onzer ziel, het verlossingswerk van Zijn Zoon, door onze schuld verijdeld werd? Zouden wij voor de hooge waarde onzer zielen onverschillig mogen blijven of door laffe vreeze of schuldige nalatigheid hare heiliging verwaarloozen?

In dat lijden en sterven van Christus vinden wij tevens de groote kracht om dat verheven werk te volvoeren. Op het kruis ontsproot het leven uit den dood, daar ontsprongen de bronnen van genade en zaligheid voor onze geestelijke wedergeboorte en de vernieuwing des H. Geestes. (11) Hoe zouden wij vol zonden en ongerechtigheid ooit tot de heiligheid hebben kunnen geraken? Hoe de verplichting der heiliging hebben kunnen nakomen?

Eerst moest de Zaligmaker ons dat bovennatuurlijk leven instorten en onze zielen bereiden. Welnu, door zijn dood schonk ons Jesus in de H. Sacramenten, door Hem ingesteld, die bovennatuurlijke kracht. Door deze werden wij in dat Godsrijk ingelijfd en met een nieuw geestelijk leven bekleed; de H. Geest zou door Zijn inwoning en Zijn goddelijke Gaven dat leven in ons komen versterken; de H. Biecht zou het herstellen na onzen val; de H. Communie zou het onderhouden en volmaken, alle Sacramenten zouden door Jesus' eindelooze liefde voor den Christen even zoovele goddelijke genademiddelen worden ter heiliging en volmaking.

Deze kostbare genademiddelen vertrouwt Hij toe aan Zijne Apostelen en hunne opvolgers, als de uitdeelers der geheimenissen Gods (12); aan hen legt Hij op de bediening der verzoening (13) ter volmaking der heiligen (14), als het zout der aarde moesten zij zelven zonder bederf zijn en het zonden-bederf van allen weren; en als het licht der wereld door woord en voorbeeld van deugd en heiligheid ook alle menschen tot heiligheid brengen.

Door het woord huns Meesters gesterkt en door zijn bijstand gesteund verspreidden zij zich over den ganschen aardbol om dat Rijk van Christus uit te breiden, den menschen verkondigende hetgeen Hij hun bevolen had (15): heilig te zijn in al hun wandel (16), wijl wij als heilige broeders deelgenooten geworden zijn aan een heilige roeping (17), want wij zijn een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk (18). Onder de treffendste beelden en door de roerendste vermaningen dringen de Apostelen op die verplichting tot heiligheid aan. Weet gij niet, zoo vraagt de H. Paulus, dat uwe ledematen een tempel zijn van den H. Geest (19), dat uwe lichamen ledematen zijn van Christus (20), dat gij, medeburgers zijt der heiligen en huisgenooten van God? (21)

Daarom bidden en smeeken en bezweren de Apostelen de eerste christenen, dat zij toch eén heilig leven zullen leiden, den God waardig, die hen geroepen heeft tot Zijn Rijk; dat zij, dood voor de zonde, zich zullen onthouden van de booze begeerlijkheden en hun vleesch met deszelfs ondeugden zullen kruisigen; dat zij, wel verre van zich gelijk te maken aan de wereld, daarentegen te midden van een boos

en bedorven geslacht, onschuldig en onbesmet zullen zijn, van iederen schijn van kwaad zich onthoudende; dat zij, immer naar hoogere heiligheid strevend, als allerdierbaarste kinderen van God en vrijgekochten door den grooten prijs van Jesus' kostbaar bloed, God zullen verheerlijken en door hun deugdzamen, heiligen levenswandel tot stichting strekken aan de heidenen, opdat ook deze, door der christenen goed voorbeeld tot God gebracht, Gode mogen verheerlijken.

Mijn veelgeliefde kinderen, deze roerende bede der Apostelen richten ook wij tot U. Ook gij zijt kinderen Gods, vrijgekocht door hetzelfde zoenbloed van Jesus Christus, opgenomen in Gods H. Kerk, geroepen en voorbestemd tot hetzelfde hemelsch Koninkrijk. Dezelfde verplichting van heiligheid rust ook op U, gelijk dezelfde genademiddelen U daartoe ten dienste staan. Dit is de weg, die alleen leidt ten eeuwige leven. Is 't u derhalve ernst een waardig lidmaat te zijn van het Rijk Gods op aarde en tot de uitbreiding van dat Rijk en van de verheerlijking van Christus mee te werken, dan moet gij als christen noodzakelijk een heilig leven leiden overeenkomstig de goddelijke voorschriften van het H. Evangelie.

Weest niet kleinmoedig, laat U door geen kinderachtige vrees afschrikken, wanneer wij u met klem de beoefening der heiligheid op het hart drukken. Heilig te leven gaat 's menschen krachten niet te boven en is evenmin een eisch, welke alleen diegenen kan gesteld worden, die de wereld en hare genoegens vaarwel zeiden om in de stille eenzaamheid hun levensdagen door te brengen of zich uitsluitend aan den dienst van God en de zaligheid hunner evennaasten toe te wijden; neen, een ieder is tot heiligheid geroepen, voor iederen christen is het mogelijk tot heiligheid te geraken, in welken staat of stand der maatschappij, in welke levensomstandigheid, in welke moeilijkheden of gevaren hij in de wereld ook moge leven.

Door grove overdrijving of vervalsching der waarheid, door met opzet of uit onwetendheid verwarde begrippen omtrent het wezen der heiligheid te verspreiden, heeft men den christen, helaas, op een dwaalspoor geleid, waardoor hij het heerlijkste en voor hem eenig noodzakelijke werk onuitvoerbaar beschouwde en zich ontslagen rekende er zelfs eenige poging toe aan te wenden.

Het wezen der heiligheid bestaat niet, zooals zelfs zeer vele christenen zich verkeerdelijk voorstellen, in het verrichten van groote wonderen of van gansch buitengewone werken van boetvaardigheid, godsvrucht of toewijding. — Wonderen kunnen teekenen van heiligheid zijn, maar zij vordert ze niet. — Welk schepsel overtrof de allerheiligste, allerzuiverste Moedermaagd in heiligheid en toch is geen enkel wonderteeken van haar tijdens haar leven bekend. Wel gaan de buitengewone werken somtijds met heiligheid samen, maar hoevele zielen heeft God misschien veroordeeld ondanks hun door de wereld geroemde daden, wijl hun hart niet rein, hun bedoeling niet zuiver was.

Door heiligheid in den christen verstaat de H. Kerk eenvoudig: *vrij te zijn van grove zonde*. Ieder christen derhalve, wiens schoone ziel door geen doodzonde is ontsierd, bezit in waarheid de heerlijke gave van heiligheid. Wel is dat slechts de allereerste graad en kan de mensch door hoogere liefde tot God, door beoefening van verschillende deugden en door meerdere goede werken altijd hooger en hooger in heiligheid en volmaaktheid stijgen, maar door zijn hart onbesmeurd te bewaren blijft hij in staat van heiligheid voortleven. Wanneer gij dus de plichten van uw levensstaat trouw nakomt en gij uw leven in overeenstemming brengt met uw H. Godsdienst, zijt gij heilig en bewandelt gij denzelfden weg, waarop alle heiligen des hemels U op aarde zijn voorgegaan. Is dit u onmogelijk? Kunt gij niet, wat honderden, duizenden in de Kerke Gods vóór u hebben gedaan, wier namen in het boek des levens staan opgeteekend?

Gij moogt tot verontschuldiging uw natuurlijke zwakheid misschien aanvoeren? Maar tot wat doel werd uw ziel een bovennatuurlijk leven ingestort? Waartoe dient U de goddelijke deugd des Geloofs? Waarom kwam de Geest van heiligheid en sterkte zijn woning vestigen in uw hart? Werkt en strijdt gij niet in navolging van Jesus Christus, uw goddelijk voorbeeld en uw aanvoerder, onder bescherming der Heiligen des hemels, gestut door de Engelen Gods, geholpen door de alvermogende kracht der genade, die een ieder door zijn godvruchtige gebeden, door het H. Misoffer en door de H. Sacramenten immer in overvloed van den Hemel ontvangt? Door die goddelijke kracht is u, volgens het woord van den Apostel, niets onmogelijk, daardoor wordt gij gesterkt om de vijanden der zaligheid te overwinnen, de zonden te vluchten, de schoonste deugden te beoefenen en de grootste werken van heiligheid te verrichten.

Helaas, van al die goede gaven maakten velen tot dusverre zulk een slecht gebruik! Of kunt gij bij een terugblik op uw leven voor God en uw geweten getuigen, dat gij aan Gods verwachtingen beantwoordt en aan uw heiliging arbeidt? Leeft gij voortdurend in staat van genade? Vlucht gij de zonden en de gevaarlijke gelegenheden? Bestrijdt gij uw ondeugden en booze neigingen? Legt gij u ernstig en volhardend toe op de trouwe naleving der wetten van God en de Kerk? Gevoelt gij hoogachting voor de deugd en beijvert gij u uwe ziel met deugden te sieren? Eerbiedigt gij uwe hooge waardigheid en die van anderen en vervult gij nauwgezet alle plichten jegens God en uw evenmensch?

Ach, hoe beschamend zal voor velen het antwoord op deze vragen moeten wezen! Mogen wij ons verheugen en onzen roem stellen op zeer velen onzer kinderen, wier levendig geloof zich openbaart door trouwe plichtsbetrachting, door een leven van deugd en goede werken, zoo vele christenen worden er helaas, ook onder ons gevonden, die aan hun dure verplichting van heiligheid te kort schieten en een leven leiden het Evangelie van Christus geheel onwaardig! Onwetenden, aan wie zelfs de noodzakelijke waarheden van het geloof: hun God, hun Verlosser, hun eindbestemming, de geboden en de H. Sacramenten onbekend zijn en die door schuldige nalatigheid zich geen moeiten willen getroosten hun godsdienst aan te leeren; tragen, wie de dienst van God en de trouwe naleving der geboden te zwaar schijnt; onverschilligen voor hetgeen God en zijn heiligen dienst betreft, maar die, door het schijnschoon der wereld verblind, uitsluitend hun zinnen zetten op ijdelheid, vermaken, rijkdommen, grootheid en al wat van deze wereld is, of die zouden willen vereenigen, wat Christus als eene onmogelijkheid heeft veroordeeld: den dienst van God en de wereld (22); ongelukkige slaven, die door hun kwade neigingen en zondige hartstochten voortgesleept, slechts leven om alle zinnelijke genoegens van hun bedorven hart te voldoen, in wie wij het woord van den Apostel bewaarheid zien: dat zij vijanden zijn van het kruis van Christus, wier einde verderf, wier eer in hunne schande is (23); zwakke maar booze karakters, die door kwade vrienden bedorven, zich schamen hun christennaam voor de wereld te belijden, maar een treurigen moed toonen om de voorschriften van God en de H. Kerk te overtreden, de verhevenste waarheden te loochenen, het heiligste te bespotten en hunne vrijheid misbruiken tot het bedrijven van alle ongerechtigheid; diep rampzalige christenen die, door hoovaardij verblind, het geloof verwerpend hun geest voeden met alle dwaalbegrippen over God en godsdienst, onderdanigheid en gehoorzaamheid weigeren aan zijn gezag en zijne wetten, en de duisternis meer beminnend dan het licht, het Rijk van Christus den rug toekeerend in dwaling en ongeloof hun verderf vinden.

Wat al zonden, wat al verleiding, wat al verzuim van de heiligste christenplichten hebben Wij te betreuren van zoo menig christen, wiens ergerlijk levensgedrag zoo velen een aanstoot is, een onteering van onzen heiligen Godsdienst en eene oorzaak, dat ons heilig Geloof ook door andersdenkenden miskend, veracht en onverdiend gelasterd wordt! Zij zijn eerder dienaren van den duivel dan van een levenden God, den onsterfelijken en onzichtbaren Koning, wien alleen eer en glorie toekomt. (24) Hoe verre zijn zij verwijderd van het doel huns levens, mee te werken tot uitbreiding van Gods rijk, tot verheerlijking van Zijn H. Naam.

O mochten zij hun dwaling inzien, het pad des verderfs verlaten en terugkeeren tot het huis huns Vaders, die met liefde en barmhartigheid het afgedwaalde schaap achtervolgt en den verloren Zoon aan zijn hart drukt. Mochten alle christenen de heerlijke gave Gods kennend, hun eigen hooge waardigheid en roeping beseffen, hoe zouden zij zich schamen een leven te leiden hun uitverkiezing en voorbeschikking onwaardig! Hoe zouden zij zich beijveren door reinheid van zeden, door trouwe plichtsbetrachting en door vruchtbaarheid in goede werken een heilig, Gode welgevallig volk te zijn.

Moge God, rijk in barmhartigheid (25), dat wonder van liefde in allen uitwerken en zich haasten om deze vernieuwing van den christen en van het geheele menschelijk geslacht in Christus te vervullen. Mogen allen met ijver daartoe medewerken door een deugdzaam, heilig leven, door goede werken van boetvaardigheid en door dringende, aanhoudende gebeden, steunend op de verdiensten van Jesus Christus. Roepen wij daartoe ook de machtige voorspraak in van Gods lieve Heiligen, maar vooral van de in heiligheid en macht boven allen hoogverheven Moeder, tot wie wij in dit jubeljaar, nu wij de afkondiging herdenken van het leerstuk harer onbevlekte Ontvangenis, met grooter vertrouwen mogen naderen, overtuigd de rijkste genade en zegenen des hemels door hare tusschenkomst te zullen verwerven.

Alvorens Ons Herderlijk schrijven te eindigen, vragen Wij u aller vurige gebeden. Bidt als ware kinderen der Kerk, dat God voortga door zijn heiligen Geest den Paus te verlichten en te bestieren, der gansche Kerk ten heil; bidt Hem voor Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, opdat 's Hemels zegen op haar bestuur blijve rusten; bidt ook voor Zijne Koninklijke Hoogheid, den Prins; bidt voor al uwe Overheden, zoo geestelijke als wereldlijke, opdat hun arbeid vruchtbaar zij; bidt bijzonder ook voor Ons, die voor de heiliging uwer zielen moeten werken en daarvan streng rekenschap moeten afleggen.

Krachtens Apostolische machtiging Ons den 23n. Februari 1897 verleend, dispenseeren Wij dit jaar weder in de Vastenwetten zooals Wij dit de vorige jaren hebben gedaan.

En zal dit Ons Herderlijk schrijven op den Zondag van Quinquagesima in de Kerken en openbare Kapellen van Ons Vicariaat op de gebruikelijke wijze worden voorgelezen.

Gegeven te Curaçao op den feestdag van S. Paulus' bekeering den 25sten Januari 1904.

✠ fr. JACOBUS AMBROSIUS.

voornoemd Bisschop.

(1) Eph. 1:10; (2) Col. 3:14; (3) 5:27; (4) Phil. 2:7; (5) Math. 5:48; (6) Joan. 13:15; (7) Joan. 8:46; (8) Joan. 3:17; (9) Joan. 19:17; (10) Tit.2:14; (11) Tit. 3:5; (12) I Cor. 4:1; (13) II Cor. 5:18; (14) Eph. 4:12; (15) Math. 28:20; (16) I Pet. 1:15; (17) Hebr. 31; (18) I Pet. 2:9; (19) I Cor. 6:19; (20) I Cor. 6:15; (21) Eph. 2:19; (22) Math. 6:24; (23) Phil. 3:8; (24) I Tim. 1:17; (25) Eph. 2:4.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

St. Eustatius is voor den zooveelsten keer weer eens dokterloos. Een periode van ellende onbeschrijfelijk is weer daar. Zoo een tijd moet men meemaken, zoo een tijd van angst en vreeze en zich klein gevoelende hulpeloosheid, dan eerst kan men zich daarvan een idée vormen.

Als ik nu bijv. een jongen glorieus hoog in een boom zie equilibreeren, dan word ik korrelig, en kijk hem met woedende oogen fluks op den vasten veiligen bodem. Waarom? Niet door aangeboren bangigheid of tropische heetbloedigheid, maar alleen door de idée, die snuiter moest er eens uitduikelen; wie zou die stakkerd oplappen?

Of nu iets meer persoonlijks. Deze week op een mooien achtermiddag maakte ik een wandelrit in de country. Opeens in vollen galop breekt mijn stijgbeugel. Tien tegen één bleef ik in het zadel, hoe is mij nog een raadsel. Weelderige phantasie is er niet voor noodig om zich voor te stellen hoe ik er op dien rotsigen weg bij een smak van mijn paard had uitgezien. Behalve de noodige blessuren, minstens een arm of been gebroken. Daar lig ie nu. Een been zetten is nu juist niet gemakkelijk, tenzij men tevreden is op een paar papegaaienbeenen door het leven te hobbelen. Geen dokter hier, dus naar St. Kitts, dat is zoo logisch mogelijk. Logisch ja, maar niet gemakkelijk. Eerste vereischte money, en daaraan hebben de meeste lui hier een chronisch gebrek, en dan is het nog de kwestie of Boreas wil blazen, want zonder wind kom ie er niet, en of er geen grondzee staat die 't aan boord brengen onmogelijk maakt. „Kan je zwemmen?" vroeg men aan Van Kol en reisgenoot bij hun vertrek met zulk een grondzee.

Maar zwem nu eens met een gebroken arm. Aan de beschrijving van een zeereis met half heele ledematen in een St. Eustatiaansche zeilsloep waag ik mij niet, ik vrees al te realistisch te worden.

Ik vraag echter in gemoede, is zulk een toestand nu gezond, onze zoogenaamde XXe eeuw waardig? Maar er is meer.

Wij hebben hier een Lazaretto. Bij de een of andere gouvernementeele verordening is indertijd bepaald, dat alle melaatschen van de Hollandsche Bovenwindsche eilanden naar St. Eustatius moeten overgebracht worden. Goed, uitstekend! Twee van die ongelukkigen zijn

bereids van St. Martin aangekomen, en naar men zegt, zullen meerderen van Saba volgen. Dat alles vind ik excellent, maar één ding vind ik bar, zelfs wreed, om zulke stumpers te forceeren een land te verlaten, waar geneeskundige hulp te vinden is, en op te zenden naar een plaats waar deze niet te verkrijgen is. Zegt nu niet, voor die melaatschen is er toch geen beterschap meer. Wat goed zou hun een dokter zijn! O, als ge wist hoe dikwerf zij de meest onduldbare pijnen te verduren hebben en hoe dan, dikwerf een bekwaam geneeskundige door eenige kleine raadgevingen of voorschriften die smarten ten minste dragelijk maken kan, voorzeker ge zoudt zóó niet spreken. Eenige dagen geleden is hier een van de bewoners van het Lazaretto gestorven. 't Was 'n man van 36 jaren. Na handen, voeten, aangezicht te hebben misvormd, verminkt, mismaakt, knaagde die verschrikkelijke ziekte onmeedoogend immer verder en verder. Keel, strottenhoofd, longen werden aangetast; het einde kon niet lang uitblijven. Ik ben bij hem geweest, verscheidene malen, bij dat toonbeeld van menschelijke ellende, en ik heb gezien en diep meegevoeld 'n lijden zoo verschrikkelijk zoo afgrijselijk, als ik niet mogelijk achtte, dat 'n mensch verduren kon. Geen klank breekt door die blauwachtig gewonden lippen. De melaatschheid immer voortvretend heeft ze 't zwijgen opgelegd; slechts 'n heesch smartvol gesteun doet zich hooren. Die oogen zien niet meer, 't zijn bloedige glimmende bollen die je aanstaren; de van pijn vertrokken gekromden armen en beenen en de pijnschokken die het lichaam doortrillen doen ons zien dat daar 'n medemensch lijdt 'n smart, groot uitgestrekt als de zee.

En zulk 'n lijden voor dagen en dagen en, geen hulp geen leniging! O, gelooft mij, men gevoelt zich dan zoo gering en nietig, zoo hulp- en machteloos bij het beschouwen van zulk 'n ellende. Ja, meer nog, laat ik 't eerlijk bekennen, staande bij dat smartbed gevoelde ik voor het eerst van mijn leven spijt dat dit eiland 'n hollandsche kolonie was. Behoorde 't tot 'n andere natie welke ook, daar zou 'n dokter geweest zijn, en mijn arme medebroeder die daar ligt te krimpen als 'n worm zonder hulp zou tenminste eenige verlichting ontvangen in dien poel van smarten waarin hij nu gedompeld is.

Neen, ik overdrijf niet, men kent de hoegrootheid van de ellende niet waaraan men 'n eiland overlevert als men het alle geneeskundige hulp ontneemt, meer nog als men daar deponeert ongelukkigen die zoozeer behoefte hebben aan verlichting en wetenschappelijken bijstand in hun immer periodiek terugkeerend onuitstaanbaar lijden.

Morgen zullen hier 14 Engelsche oorlogschepen passeeren. Aan boord van die schepen zijn minstens 'n goeie 20 doctoren. Waarom is alles op deez' wereld zoo ongelijk verdeeld? Men zou bijna in nog veel meer zaken met Van Kol gaan sympathiseeren. Naar de ,,Kortenaer" zien we hier ook weer smakkend reikhalzend uit. Het waarom is duidelijk. Voor die 2 heeren doctoren zal echter 'n bezoek aan dit eiland juist geen sinecuur zijn.

Tot welke dwaze redeneeringen 'n ongezonde (in mijn opinie, 'n irrationeele, ja immoreele) toestand soms lijdt, tot slot het volgende:

Maak oproer, zei 'n Eustatiaan, die nogal bij de pinken is, dan krijg je 'n garnizoen van 30 mannetjes, en dan heb ie meteen 'n dokter, want het leven van een stuk of wat soldaatjes is in het oog van het gouvernement vrij wat kostbaarder dan dat van 'n goeje 1400 hollandsche onderdanen.

Ik werd boos en zeide, dat 't Gouvernement spoedig toonen zal, dat zulk een redmiddel niet noodig is.

De dokter zal er toch wel komen en spoedig ook. We zullen zien! antwoordde de rakker.

J. P.

St. Eustatius Jan. 1904.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

In de keurig versierde kapel van het St. Elizabeths-Gasthuis had Dinsdag avond de sluiting van het jaarlijksch Veertigurengebed met buitengewonen luister plaats. Mgr. VAN BAARS, omringd door een talrijken stoet van geestelijken, deed pontifiliter het Lof, waarbij assisteerden de Eerw. Paters: J. VAN BAARS, Rector van het Gasthuis, als Presbiter assistens, G. VUJLSTEKE, Praeses van het Convent, en Pastoor der Rozenkranskerk, te Pietermaai als Diaken, en M. V. ZWIJZEN, Rector van het College ,,Santo Tomas" als Subdiaken. Gedurende de drie dagen van aanbidding hadden niet alleen de huisgenooten van het gesticht, maar ook een overgroot aantal geloovigen uit de parochie van de H. Anna waarin het Gasthuis gelegen is, blijken gegeven van hun levendig geloof en van de innige godsvrucht, die hen jegens het Heilig Altaarsacrament bezielt.

Postspaarbank.

Het afdeelingsonderzoek van deze Ontwerp-verordening in den Kol. Raad heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

,,Alhoewel de Ontwerp-verordening in de afdeelingen met ingenomenheid werd begroet, daar men vooral op de andere eilanden van deze instelling veel nut verwachtte, meenden enkelen te moeten opmerken of dat nut wel zal opwegen tegen de daardoor te veroorzaken meerdere kosten en vooral zouden zij graag willen weten of het Bestuur deze meerdere kosten opvat als gewone bestuursuitgaven, waarin door heffing van opcenten moet worden voorzien, of wel als zoodanige uitgaven, welke tot verbetering van onzen economischen toestand moeten strekken, en waarvoor de Minister alsdan bereid zal zijn den steun van het Moederland ,,te doen verleenen": want moeten deze meerdere kosten door het heffen van opcenten worden gedekt, dan zouden zij in overweging geven om met de invoering van dus lanige Spaarbank te wachten tot wanneer er eenige verbetering te bespeuren is in den economischen toestand der kolonie, hoezeer zij ook geheel en al instemden met de gronden van aanbeveling door het Bestuur in de Memorie van toelichting aangehaald en hoeprijzenswaardig het ook is, den spaarzin der bevolking op te wekken.

Moet deze spaarzin echter opgewekt worden door het opleggen van meerdere lasten, dan zal hij zeker niet strekken tot bevordering van de algemeene welvaart in de kolonie, maar wel tot deprimeering dier welvaart.

De toestand onzer kolonie is thans, volgens die enkele leden, zoodanig dat men de kolonie door elke vermeerdering van lasten een stap verder brengt naar haar finantieelen ondergang.

Art. 12—lid 2. Er werd gevraagd waarom in lid 2 van art. 12 alleen gesproken wordt van *,,den Raad van Bestuur gehoord"*, en of het niet raadzaam is ook hier die woorden uit te laten in navolging van de andere artikelen der verordening, waar sprake is van het nemen van een Besluit door den Gouverneur; daar immers door den Gouverneur geen besluit ter uitvoering van algemeene verordening (art. 62—1°. R. R.) kan worden genomen dan na den Raad van Bestuur te hebben gehoord;

Art. 12—lid 3. Voor sommige leden gold als bezwaar tegen deze bepaling en die van het 5de lid van dit artikel, dat iemand, die bij de Spaarbank b. v. op den 2en Januari gelden heeft belegd, en die gelden terugeischte op den 29sten Juni van hetzelfde jaar, alsdan, ingevolge deze twee bepalingen, voor de bijna *zes* maanden, dat zijn geld bij de Spaarbank belegd was, geen rente zou krijgen. Daarom stelden zij voor deze bepalingen zoodanig te wijzigen, dat de rente zou beginnen te loopen met den eersten dag van de maand volgende op die, waarin het belegd is en verschuldigd zou zijn tot het einde van de maand voorafgaande aan die, waarin het terug geëischt wordt.

Art. 14—lid 1 *b*. Vele leden zouden gaarne zien, dat er hier bepaald werd een termijn van hoogstens 3×24 uren, om aan elke wettige gedane opvrage van op spaarbankboekjes verschuldigde gelden te voldoen, daar zij meenden, dat de uitdrukking, *,,zoo spoedig mogelijk"* te onbepaald is en een termijn van 3 dagen voldoende voor de districtmeesters om desnoods van de stad de noodige gelden te laten halen tot teruggave van de opgevraagde gelden."

Wat wij hierboven mededeelden, is letterlijk het voorloopig Verslag van den K. R.

De wijzigingen, welke worden voorgesteld, verdienen alleszins steun, zij zullen de spaarbank slechts beter maken.

Jammer echter, dat er niets gezegd wordt over het beleggen der gelden hier in de kolonie, men kent onze opinie hieromtrent, wij hopen dat onze woorden zullen overwogen worden.

Het spijt ons echter ten zeerste, dat die ,,eenige leden" zoo onomwonden hun meening hebben laten drukken.

Welk een indruk moet dit in Holland geven?

Volgens hen is onze toestand bijna wanhopig. En zoo erg is het toch nog niet met ons gesteld.

Indien de raming bij de begrooting wat minder *voorzichtig*, zooals het heet, geschiedt, zal er nog wel een f 3000 te vinden zijn om in 't begin de onkosten te dekken voor deze allernuttigste instelling.

Manoeuvres.

Verleden Woensdag werd nabij Veeris eene oefening in het vuur gehouden, waaraan door de troepen van het garnizoen alsmede door het korps Curaçaosche *Scherpschutters*, deze laatsten onder bevel vanden 1sten luitenant VAN LIER, werd deelgenomen. Het doel der manoeuvre was het beoefenen van den geneeskundigen dienst te velde gedurende een aanvallend gevecht.

Ondersteld werd dat een zwakke vijandelijke afdeeling, voorgesteld door de *Scherpschutters*, in de Piscadera-baai aan land was gezet. In afwachting op versterking had deze partij een verdedigende positie ingenomen.

De infanterie van het garnizoen, waaraan het noodige geneeskundige personeel en materieel was toegevoegd, had in opdracht den gelanden vijand terug te werpen.

Gedurende den aanval werden aan sommige soldaten, behoorende tot de aanvallende troepen kaartjes uitgereikt waarop vermeld was de verwonding die de betrokken persoon ondersteld werd te hebben en had het geneeskundige personeel, onder leiding van den Chef van den Geneeskundigen dienst, Dr. LENS ruimschoots gelegenheid zich te oefenen in al hetgeen te velde kan worden gedaan om het lot van den gewonden soldaat te verzachten.

Te ongeveer half elf keerden de troepen in opgewekte stemming in de stad terug.

Het was een gelukkige gedachte deze oefening te vereeuwigen door verschillende kiekjes.

Op het kamp, waar een veldhospitaal verdekt was opgericht, waarin Dr. ELLIS met een gedeelte van 't personeel achterbleef, terwijl de ambulancewagen de troepen volgde en het ander gedeelte der ziekenverplegers met Dr. LENS medetrok, zijn twee zeer realistisch weergegeven groepjes verdienstelijk gefotografeerd door een amateur; SOUBLETTE nam na de terugkomst der troepen een keurige groep. Kapitein VAN DER GRINTEN, Dr. LENS, Luitenant MAAS en de Commandant der Scherpschutters VAN LIER te paard, naast de 130 manschappen met hun muziek en de ambulance. Allen zijn duidelijk herkenbaar.

De fotografie slaagde uitstekend.

Wij wijzen op dit alles, omdat het ons goed doet zulk een flinke actie te zien bij de militairen, zulk een kranigen moed bij de C. S. S. V.

De curaçaosche jongelui hebben zich uitstekend gedragen. De vuurdoop zal hun volharding schenken. Reeds zijn 3 nieuwe leden toegetreden.

C. S. S. V.

Nog even dient vermeld de promenade van Zaterdagmiddag ll. onzer Cur. Scherpschutters. Oefening baart kunst. En hun kunst hebben ze Woensdag terdege moeten toonen, dat was meer een marsch dan een promenade.

Sport.

Met nieuwsgierigheid zien wij herhaaldelijk meerdere soldaten in roeibooten door de haven varen. Zou er nu weer wat nieuws op het program staan?

Hoe meer activiteit, hoe beter.

Entre Nous.

Zooals te verwachten was, heeft het Zaterdagavond niet aan belangstelling ontbroken. De zaal was vol en met uitgelezen publiek. Ook de Gouverneur woonde met zijn echtgenoote de soirée bij.

Alles liep uitstekend. Herhaaldelijk klonken luide toejuichingen. Zij waren verdiend. De dames hebben hard gewerkt. Mogen de 360 Gld., noodig voor den aanleg van het electrisch licht, reeds binnengekomen zijn. Wij zouden ons verheugen bij zulk een rechtmatige voldoening.

Liefdadigheid.

Namens de tooneel- en gymnastiek-vereeniging *Egbert Meeuws Kortenaer* werd met groote dankbaarheid ontvangen door de Weleerw. Zuster JOACHIM, Overste van het R. K. Meisjesweeshuis, de som van *f*75.

Tot onzen spijt kunnen wij niets mededeelen omtrent de andere weeshuizen, zelfs weten wij niet of het wel in de bedoeling lag ook de andere gestichten, zooals het weeshuis der Protestanten en het jongensweeshuis op Santa Rosa ditmaal ook te bedenken.

Tentoonstelling.

Wij willen niet alles verklappen, wat wij weten, maar iets moet ons toch van het hart.

Dr. VAN HALL, de Inspecteur van den landbouw in West-Indië zal tijdens de tentoonstelling op Curaçao wezen en een lezing houden.

Bravo! Uitstekend!

Dat de Cur. Maatij. nu eenige takjes der divi-divi, aangetast door de vernielende ziekte, naar Suriname opsture, opdat de heer VAN HALL ook in staat zij ons daaromtrent in te lichten en een geneesmiddel aanwijzen kan.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen een zeer artistiek uitgevoerden kalender van de Eerste Nederlandsche Maatschappij tot verzekering van risico en loterijen.

Aan den heer A. CHARLOUIS onzen dank. Het is een uitstekerde reclame, want een ieder zal dat moois zien......en over de Maatij. spreken.

Welkom.

Hedenmorgen is met de Caracas de H. E. G. heer J. H. J. HAMELBERG aangekomen.

Van harte welkom. Mogen deze ze drie dagen U overtuigen van den trouw uwer vrienden en de volle waardeering van uw arbeid.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Ignacio Andrade (aang.), Rosa Alvares, Teresa M. de Basilio, Reinita Coster, José Arias Gonzalez (2), Moises C. Henriquez, Juan Mato, Juan de Moya, Joseph Martes, Lusia Piternele, G. Roversi, Isberta Winter Hof, West India Oil Co.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1°. aan den Heer J. L. J. C. CADIERES. Districtmeester van het 4de district op Bonaire, tot verder herstel van gezondheid, met ingang van den 24n. Februari a. s., eene verlofsverlenging voor den tijd van eene maand verleend.

2°. aan R. F. A. HARMS, opzichter bij den Willemstoren op Bonaire, tot verder herstel van gezondheid, met ingang van heden, een binnenlandsch verlof van eene maand verleend.

Rijtuigbelasting.

De Commissie, bedoeld bij art. 3 der verordening op de heffing van eene bPlasting op het houden van Rijtugen (te B. 1899 N°. 5), maakt bekend, dat zij zitting zal houden ten Raadhuize op *Woensdag, den* **24n.** *Februari a. s.* en op *Woensdag, den* **2n.** *Maart daaropvolgende, telkens des voormiddags van tien tot elf uur*, ten einde de bezwaren te hooren van hen, die vermeenen voor het jaar 1904 ten onrechte of voor eene te hooge som te zijn aangeslagen en daarop te beslissen.

Onze financien,

Bonaire bracht in het geheele jaar *f*11,499,63 meer op dan de raming. Aruba overtrof de raming slechts met *f*3,481,73. Te samen derhalve *f*14,981,36. Tellen wij hier nu bij wat over was op Curaçao, dan krijgen wij door de benedenwindsche eilanden alleen reeds een batig saldo van *f* 86,925,055 boven de raming. Men vergete hierbij niet dat er nog inkomsten van onderscheiden aard te boeken zijn.

De nieuwe begrooting, welke weldra ingediend zal worden, heeft ongetwijfeld met dit meevallertje rekening gehouden. Men moet in Holland een zuiver idée hebben van onzen toestand. Meent men nu daar, dat wij drie ton subsidie noodig hebben, terwijl er eigenlijk maar twee ton te kort komen, dan zal men zonder noodzakelijkheid den Minister een schrik op het lijf jagen, waardoor hij zijn handen toeknijpt en minder goedgeefsch wordt dan anders en wij moeten voor bloeden. En reeds zoovelen lijden aan bloedarmoede

Wij hopen, dat de leden van den Kol. Raad ook eens op die raming zullen letten. Wij achten een zuivere opgave, voor zoover mogelijk, van het grootste gewicht in deze benarde omstandigheden der kolonie.

Sterfte.

In 1902 zijn er gestorven:

op Curaçao in de R. K. Parochies 120 personen, terwijl er in het St. Elizabethsgasthuis 98 stierven.

In 1903 overleden op Curaçao in de beide R. K. Parochies 220 en in het Gasthuis 149 personen.

Dit is dus op ons eiland van de kath. bevolking alleen 150 personen meer dan het vorige jaar.

Zulk een sterfte is toch niet „gering" te noemen. Een droevig bewijs van de doorstane armoede ook in de stad.

Tegenstroom

Bonaire heeft leelijk te lijden gehad van den tegenstroom. Dinsdag ll. lagen de mails voor dit eiland, 10 dagen vroeger reeds aangekomen, nog op het postkantoor. De paket bezocht Bonaire niet.

Twee schippers, die weigerden de mail naar dat eiland mede te nemen, zullen hun straf niet ontgaan.

Wanneer komt er een stoomverbinding?

Buitenland.

De oorlog.— Zondag 7 Februari heeft Japan den oorlog verklaard en onverwijld de vijandelijkheden begonnen.

In den nacht van 9—10 Febr. hebben verschillende Japansche torpedo's het russisch eskader voor Port-Arthur verrast en brachten schade toe aan de pantserschepen *Retrisvan* en *Czarewitsch*, (het machtigste oorlogschip ter wereld), ook de kruiser *Pallada* beliep averij. De Japanneezen bleven ongedeerd.

Vreemd, dat tegelijkertijd, dat deze berichten via New-York de wereld rondliepen, uit St. Petersburg werd bekend gemaakt, dat reeds een tweede zeeslag was geleverd. Namen worden niet genoemd, wat erg verdacht is. Alleen luidt het bericht, dat er 11 Japansche schepen en 1 russisch schip in den grond geboord werden.

Dit 1 russische is, volgens latere telegrammen, via Londen de *Pallada*, die met 450 koppen bemand in de diepte is gezonken.

St. Petersburg, 10. — De onderkoning Alexieff heeft het volgende verslag omtrent den aanval van het Japansch eskader aan den Czaar gezonden: "Na een uur bombardement staakte de Japansche vloot haar vuur en zette zij koers naar het zuiden. De pantserschepen *Poltava* en *Novik* beschadigd boven de waterlijn. De schade aan de forten is gering."

Alexieff vult zijn eerste telegram aan den czaar over den aanval der Japansche torpedo-booten aldus aan: "Eerbiedigiijk bericht ik u, dat de drie beschadigde schepen niet in den grond werden geboord, noch schade geleden hebben aan hunne machines en ketels. De *Czarewitch* werd door de torpedo doorboord in de stuur-afdeeling; het roer beschadigd. Van de *Revitzan* is het pomptoestel onder de waterlijn beschadigd; de *Pallada* leed schade in het midden, ver van de machines. Wij hebben geen verlies van officieren geleden. Twee matrozen werden gedood, 5 verdronken en 8 werden gewond. De vijandelijke torpedobooten kregen een welonderhouden vuur. Na den aanval werden twee niet-ontplofte torpedós gevonden."

Japansche troepen, als Chineezen verkleed, hebben de spoorwegbrug van Mantjoerije, op eene punt der lijn van Port-Arthur, verwoest, aldus de gemeenschap verbrekende hetgeen Rusland grootelijks verhinderen zal, zijne troepen op het tooneel des oorlogs vereenigen.

Uit Londen daarentegen komt een bericht, waardoor officieel bevestigd wordt, dat de russische kruiser 1ste klasse, *Variag* en de kruiser de kl. *Korietz* vernield zijn. Ook bemachtigde de japanneezen 3 russische transportschepen met 3000 soldaten.

Altijd met denzelfden datum 10 Febr., zegt een kabelgram over New York ontvangen, dat er reeds 11 schepen van Rusland buiten gevecht zijn gesteld, behalve de twee weder met name genoemd de *Askold* en *Diana*.

De nachtelijke aanval, zoo verluidt via Chefoo, duurde tot aan den morgen. De japansche vloot bestond uit 17 schepen en bleef op 3 mijl afstands.

Uit Port-Arthur vernemen wij nog ets naders omtrent die niet genoemde 11 schepen. Het heet daar, dat van de 10 russische kruisers, die aan het gevecht deelnamen, at leen de kruisers *Variag* en *Korietz* niet in den grond zijn geboord. Het tegenovergestelde van het uit Londen officieel bevestigde bericht. Wat echter hier de waarheid is, blijkuit een volgend telegram, dat met dedeelt, dat de bemanning van de *Variag* en *Korietz* op een franscheboot zijn gevlucht en in het laatste gevecht bij Port-Arthur 5 russische kruisers: *Poltawa, Novik, Boyaram, Askold* en *Diana* buiten gevecht zijn gesteld.

De losse geruchten hebben voor ons geen waarde, wij vermelden ze dan ook niet. Met name wordt echter genoemd een japansch koopvaardijschip, de *Inabamaru*, dat door het russisch eskader gepakt is.

Japan heeft Massampho, Rusland Chemulpo bezet.

Nu beginnen ze elkander de schuld te geven en verklaart Japan, dat de russische kruiser *Korietz* het eerst op de japansche torpedo's heeft geschoten.

Een troost heeft Rusland behouden: wat verloren werd op zee, zal op land wel weer ingehaald worden. Jawel! Een vogel in de hand, etc. De kou is ook een valsche bondgenoot. Japan heeft Seoul reeds bezet met 5000 man.

Op 12 Febr. werd officieel aan St. Petersburg door den onderkoning Alexieff geseind, dat in het gevecht bij Port-Arthur 9 russische schepen buiten gevecht zijn gesteld. Uit Londen kwam dienzelfden dag het bericht dat Japan bij dit gevecht 3 kruisers verloor.

De *Cesare Czarewitch* en *Retwizan* zijn weer vlot geraakt, maar het russisch transportschip *Surigan* werd genomen. Een russische torpedo vernielde het japansch transportschip *Jense*.

Derhalve ook eenige geringe voordeeltjes voor Rusland. Met dit al gelooven wij, dat Rusland gedraald en getalmd heeft den oorlog te verklaren, welke onvermijdelijk scheen, alleen omdat de vloot nog niet gereed was en de kou te streng. Japan was wel klaar en heeft nu een grooten voorsprong.

Wat echter het einde zijn zal?

Advertentien.

